

Kort om den jødiske kalenderen

Å leve som jøde er forbundet med særlige fortellinger, markeringer og feiringer. Den jødiske kalenderen er selve grunnlaget for det å leve et jødisk liv, og markerer årets gang. Kalenderen brukes til å fastsette høytidene og er blitt til ved observasjoner av døgnets, månens og årstidenes rytmer, samtidig som den speiler sentrale hendelser i historien.

Døgnet

Hver av skapelsens syv døgn begynner om kvelden ifølge Mosebøkene. Slik har det seg at alle jødiske fest- og høytidsdager begynner ved solnedgang. Hver syvende dag er shabbat, den viktigste av alle jødiske helligdager.

Nymånen

I det gamle Israel begynte en ny måned når prestene observerte første månesigd ved solnedgang. Brennende varder varslet hver måneds begynnelse. Da jødene ble mer spredt, ble det vanskeligere å varsle nymånen og riktig tid. Viktige helligdager feires derfor ofte to dager på rad i land utenfor Israel. Høytidene er alltid på samme årstid, men flytter litt på seg fra år til år.

Måneder og år

Det jødiske året følger månens faser, men formes også av solåret. Et jødisk år har 12 eller 13 måneder.

Den første måneden i kalenderen er nissan. Da vekkes naturen igjen til live, og vinterens støv og skitt, samt alle smuler, vaskes ut av hus og hjem som forberedelse til pesach. Men årets første måned, nissan, og tidspunktet for et nytt år faller ikke samme tidspunkt i den jødiske kalenderen. Nyttårsfeiringen, rosh hashana, finner sted i begynnelsen av årets syvende måned, tishre. I 2019 gikk den jødiske kalenderen inn i år 5780.

Fordi hebraisk er et hellig språk for jødene, har høytidene hebraiske navn.